

Ukrainian

Ваш довідник з
інфекцій
що передаються
статевим шляхом
(ІПСШ) і деяких
поширених захворювань
статевих органів

sexualwellbeing.ie

У цьому документі міститься інформація про інфекції, що передаються статевим шляхом (ІПСШ). У ньому також представлено відомості про деякі захворювання, які не передаються статевим шляхом, але можуть викликати симптоми (ознаки хвороби) в області статевих органів.

Що таке ІПСШ?

ІПСШ — це інфекція, що передається статевим шляхом.

ІПСШ передається внаслідок статевого контакту з людиною, яка має цю інфекцію.

Що робити, якщо я підозрюю, що маю ІПСШ?

Якщо ви підозрюєте, що у вас може бути ІПСШ, зверніться за професійною консультацією до свого сімейного лікаря, фармацевта або до венерологічної клініки. Якщо у вас немає симптомів, ви можете зробити безкоштовний домашній тест на ІПСШ. Інформація про безкоштовні послуги тестування на ІПСШ наведена в кінці цього довідника.

Як дізнатися, чи є в мене ІПСШ?

Ви можете не знати, чи є у вас ІПСШ, тому вам потрібно зробити тестування. Вашому(-ій) партнеру(-ці) або партнерам також може бути корисно зробити тест.

Коли треба робити тест?

Тестування потрібне, якщо:

- > Ви маєте будь-які симптоми ІПСШ (опис симптомів див. нижче).
- > Ваш(-а) партнер(-ка) має ІПСШ.
- > Ви змінюєте партнера(-ку) по сексу.
- > Ви маєте кілька партнерів по сексу.

Що передбачає тест?

Тест залежить від виду вашого сексуального контакту й наявності симптомів.

Чоловіки та люди з пенісом здають зразок сечі, для чого використовується маленька пляшечка. Перед наданням зразка не слід мочитися (випускати сечу) протягом 2 годин. Інколи, залежно від симптомів, зразок, який називається мазком, беруть із внутрішньої частини верхівки пеніса: ваш медичний працівник пояснить вам це під час медичного огляду.

Мазок також може бути взятий з горла або прямої кишки (заднього проходу).

Для цього використовується тампон, схожий на ватну паличку.

У жінок і людей із вагіною мазок береться з вагіни. Процедура виконується медичним працівником або інколи пацієнтом(-кою) самостійно.

Усі повинні пройти аналіз крові на ВІЛ, сифіліс, а іноді й на гепатит типів В та С.

Чи маю я сповістити свого(-ю) партнера(-ку) про те, що в мене ІПСШ?

Якщо ви маєте ІПСШ, бажано повідомити про це партнера(-ку) або партнерів, щоб вони пройшли тестування та, якщо потрібно, лікування. Ваш медичний працівник може надати вам відповідні поради й допомогу.

Факти про ІПСШ:

- > Можна заразитися ІПСШ під час першого в житті статевого акту.
- > Ви можете заразитися ІПСШ, навіть якщо ви знаєте свого(-ю) партнера(-ку).
- > Подивившись на людину, неможливо дізнатися, чи вона має ІПСШ.
- > ІПСШ можна заразитися під час орального сексу.
- > За один раз можна заразитися кількома ІПСШ.
- > Однією й тією самою ІПСШ можна заразитися кілька разів.

Найбільш поширені ІПСШ та захворювання статевих органів

Бактеріальний вагіноз (БВ)	5
Хламідіоз	6
Генітальний герпес (ВПГ)	8
Генітальні бородавки (ВПЛ)	10
Гонорея	12
Вірусний гепатит типу В	14
ВІЛ	16
Контагіозний молюск	19
Запальні захворювання органів малого таза (ЗЗОМТ)	20
Лобкові воші (площиці)	22
Короста	23
Сифіліс	24
Молочниця	26
Трихомоноз	27

Бактеріальний вагіноз (БВ)

Що таке БВ?

БВ є найпоширенішою причиною патологічних виділень із вагіни. Зазвичай у вагіні міститься багато різних бактерій, які допомагають підтримувати її здоров'я. БВ характеризується надмірним розмноженням деяких бактерій (анаеробів), що призводить до загального бактеріального дисбалансу. Він не передається статевим шляхом.

Як передається БВ?

БВ може виникнути в будь-якої жінки або людини з вагіною в будь-який час, навіть за відсутності статевих актів. Ризик виникнення у вас БВ вищий, якщо ви:

- > змінюєте партнера(-ку)
- > курите
- > займаєтеся оральним сексом
- > спринцюєтеся
- > маєте кілька партнерів по сексу

Якими є симптоми цієї інфекції?

Серед найбільш поширених симптомів — незвичайний запах із вагіни, наприклад «рибний», або рідкі виділення світло-сірого кольору. «Рибний» запах може інколи посилюватися після сексу. БВ не викликає свербіння, болю та подразнення.

Як перевіритися на БВ?

БВ можна діагностувати за описом симптомів і за допомогою деяких простих аналізів вагінальних виділень. Для отримання докладної інформації слід звернутися до медичного працівника, який оглядає вас у венерологічній клініці.

Чи можна вилікувати БВ?

БВ лікується антибіотиками. Захворювання може повернутися і потребуватиме повторного лікування. Вашому партнеру або партнерам не потрібно проходити тестування або лікувати БВ, якщо вони не мають його симптомів.

Як не захворіти на БВ знову?

Інформація про найбільш ефективні способи запобігання БВ відсутня, проте слід уникати всього, що може порушити природний баланс бактерій у вагіні. Це означає, що треба уникати:

- > спринцювання (промивання вагіни)
- > надмірного миття статевих органів;
- > використання піни для ванн, ароматизованого мила, антисептиків (зокрема деттолу), олії чайного дерева, дитячих серветок і засобів для інтимної гігієни.

Хламідіоз

Що таке хламідіоз?

Хламідіоз є бактеріальною інфекцією. Це одна з найпоширеніших ІПСШ. Якщо її не лікувати, вона може призвести до безпліддя (нездатності мати дітей) у жінок і людей, які можуть завагітніти.

Як передається хламідіоз?

Хламідіоз передається від однієї людини до іншої під час:

- > під час незахищеного сексу (орального, вагінального, анального)
- > під час використання немитих секс-іграшок
- > від матері дитині під час пологів

Хламідії можуть інфікувати шийку матки, уретру (сечовипускний канал), пряму кишку (задній прохід), горло, а інколи також очі.

Хламідіоз не передається:

- > через обійми
- > через поцілунки
- > під час плавання
- > через сидіння унітазу
- > внаслідок спільного користування столовими приладами або рушниками

Якими є симптоми цієї інфекції?

У багатьох людей хламідіоз ніяк не проявляється.

Проте якщо симптоми виникають, вони проявляються у вигляді:

У чоловіків і людей із пенісом

- > виділень із кінчика пеніса
- > болю або дискомфорту під час сечовипускання
- > болю та набряку в одному або обох яєчках

У жінок і людей із вагіною

- > кровотечі після сексу
- > кровотечі між менструаціями
- > зміни звичайних вагінальних виділень
- > болю під час сечовипускання
- > болю в животі

У деяких людей можуть спостерігатися такі кишкові симптоми, як діарея, біль, виділення слизу або кровотеча із заднього проходу.

Як діагностувати хламідіоз?

Хламідіоз діагностується за зразком сечі або вагінальним мазком. Іноді мазок беруть із прямої кишки або горла.

Чи можна вилікувати хламідіоз?

Так. Хламідіоз лікується антибіотиками.

Коли можна відновлювати статеві контакти?

Не слід займатися сексом (навіть оральним чи з презервативом) до закінчення лікування.

Запропонуйте своєму партнеру(-ці) або партнерам пройти обстеження та, якщо потрібно, лікування. Якщо ваш(-а) партнер(-ка) також має хламідіоз і ви будете займатися сексом до того, як він/вона пройде лікування, ви можете заразитися знову.

Як попередити повторне зараження хламідіозом?

Ризик зараження хламідіозом знижується завдяки правильному використанню презервативів під час кожного статевого акту. Якщо ви змінюєте партнера(-ку), вам обом бажано пройти тест на ІПСШ перед тим, як займатися незахищеним сексом.

Що таке ВЛ?

ВЛ означає венеричну лімфогранульому.

Це не дуже поширений різновид хламідіозу. ВЛ частіше виникає в геїв, бісексуалів і чоловіків, які практикують секс із чоловіками (ЧСЧ).

ВЛ може викликати біль у прямій кишці, кровотечу або виділення гною із заднього проходу, кишкові симптоми, генітальні виразки (рани) та збільшення лімфатичних залоз. Зазвичай ця інфекція лікується тривалішим курсом антибіотиків, ніж більш поширений різновид хламідіозу.

Генітальний герпес (ВПГ)

Що таке генітальний герпес?

Генітальний герпес є вірусною інфекцією, яку викликає вірус простого герпесу (ВПГ). Існує два види герпесу: ВПГ 1 і ВПГ 2.

ВПГ 1 зазвичай викликає герпес на губах і біля рота. ВПГ 2 найчастіше є причиною інфекції статевих органів.

Як передається генітальний герпес?

Вірус герпесу передається під час тілесного контакту, поцілунків, орального, вагінального й анального сексу, а також від матері дитині під час пологів.

Якими є симптоми цієї інфекції?

Симптоми схожі на герпес на губах і біля рота. Навколо статевих органів можуть виникати численні прищі та пухирі. Цей процес може супроводжуватися сильним болем. Згодом пухирі прориваються, і на їхньому місці утворюються рани, які поступово вкриваються кіркою та загоюються. Могуть також збільшуватися пахові лімфатичні вузли, а також виникати грипоподібні симптоми, нездужання та біль під час сечовипускання.

Чи можна вилікувати генітальний герпес?

Якщо симптоми генітального герпесу виникають вперше, лікування зазвичай передбачає застосування протівірусних таблеток, які допомагають прискорити процес одужання. Боротися з болем допомагають звичайні знеболювальні препарати та місцеві анестетики (які викликають оніміння) у вигляді крему.

Потрапивши до організму, ВПГ залишається в ньому назавжди. Цей вірус може активізуватися в період зниження імунітету через хворобу або стрес. Такі повторні «спалахи» або «епізоди» зазвичай є менш тяжкими, ніж перший, і з часом їхня частота зменшується. До того ж, повторні спалахи можна лікувати протівірусними таблетками та простими знеболювальними засобами.

Що робити, якщо в мене часті спалахи?

Якщо вірус активізується занадто часто, призначається щоденний курс лікування протівірусними препаратами. Якщо ж епізоди повторюються лише періодично, при виникненні

симптомів слід просто застосовувати противірусний препарат. Ваш медичний працівник пояснить вам, який варіант може бути для вас найбільш ефективним.

Як попередити передачу генітального герпесу партнеру(-ці)?

Допомогти знизити ризик передачі генітального герпесу можуть презервативи та противірусні препарати. Краще не займатися сексом під час спалаху інфекції.

Вашому(-ій) партнеру(-ці) можуть запропонувати здати зразок крові для аналізу, який допоможе встановити, чи є вірус герпесу в його/її організмі. Ви можете докладніше обговорити це зі своїм медичним працівником.

Як бути, якщо в мого(-єї) партнера(-ки) був генітальний герпес?

Якщо ваш(-а) партнер(-ка) скаже вам, що в нього/неї раніше був генітальний герпес, обговоріть це зі своїм медичним працівником. Не займайтеся сексом, якщо ваш(-а) партнер(-ка) має спалах інфекції. Ви можете здати зразок крові для аналізу, щоб дізнатися, чи ви мали герпес у минулому.

Чи можна займатися сексом після завершення спалаху інфекції?

Так. Спитайте свого медичного працівника, що можна зробити, щоб зменшити ризик передачі генітального герпесу іншій людині. Не займайтеся сексом, коли ваш(-а) партнер(-ка) має спалах інфекції.

Що робити, якщо в мене раніше був генітальний герпес і я завагітніла?

Зазвичай ця інфекція не впливає на вагітність і на дитину. Якщо ви вагітні або плануєте завагітніти, повідомте свого медичного працівника про те, що раніше хворіли на герпес. Інколи ближче до кінця вагітності призначається противірусний препарат. У більшості випадків перенесений у минулому герпес не впливає на народження дитини.

Генітальні бородавки (ВПЛ)

Що таке генітальні бородавки?

Генітальні бородавки — це «бородавки», що виникають в області статевих органів через вірус папіломи людини (ВПЛ). Існує багато різних типів ВПЛ. Генітальні бородавки зазвичай викликають типи 6 і 11.

Деякі типи ВПЛ можуть призвести до онкологічних захворювань, зокрема анального каналу, горла, пеніса та шийки матки. Типи ВПЛ, які викликають генітальні бородавки, не призводять до онкологічних захворювань.

Як передається ВПЛ?

ВПЛ передається під час тілесного контакту, зазвичай коли відбувається контакт між статевими органами. ВПЛ доволі розповсюджений серед людей, які ведуть активне сексуальне життя. Проте в більшості людей ані бородавки, ні онкологічні захворювання не виникають.

ВПЛ не передається:

- > через обійми
- > через поцілунки
- > внаслідок спільного користування рушниками
- > при відвідуванні басейну
- > внаслідок спільного користування столовим приладдям, чашками й іншим посудом

Якими є симптоми цієї інфекції?

Більшість людей із ВПЛ не мають жодних симптомів і не знають, що вони інфіковані. Генітальні бородавки зазвичай виглядають як шишки або гупи тілесного кольору на шкірі в області геніталій або анального отвору.

Вони можуть з'явитися через кілька тижнів або місяців після контакту з вірусом.

Чи можна перевіритися на генітальні бородавки?

Генітальні бородавки діагностуються медичним працівником під час огляду статевих органів.

Чи можна вилікувати генітальні бородавки?

Генітальні бородавки можуть зникнути самі по собі без лікування, але більшість людей вирішують їх лікувати. Для лікування може знадобитися кілька тижнів або місяців.

Після лікування бородавки можуть виникати знову.

Лікування включає:

- > кріотерапію (заморожування)
- > creams
- > хірургічне втручання, якщо бородавок багато або вони не реагують на інші методи лікування

Чи можна після лікування знову займатися сексом?

Так. Більшість людей, які ведуть активне сексуальне життя, в минулому могли піддаватися впливу ВПЛ, але без жодних симптомів, тому можуть мати імунітет. За потреби обговоріть це питання зі своїм медичним працівником.

Чи існує вакцина проти цього вірусу?

Існує вакцина, яка захищає від основних типів ВПЛ, зокрема від типів 6 і 11, що викликають генітальні бородавки, та типів 16 і 18, які викликають більшість видів раку, пов'язаних із ВПЛ.

Вакцинація проти ВПЛ пропонується кожному першокласнику за шкільною програмою імунізації.

Вакцина проти ВПЛ також є доступною для деяких геїв, бісексуалів, чоловіків, які практикують секс з чоловіками, та жінок-трансгендерів у державних венерологічних клініках, а також у клініках ВІЛ для деяких людей, які живуть із ВІЛ. Щоб отримати додаткову інформацію про вакцину проти ВПЛ і дізнатися, чи підходить вона вам, зверніться до свого медичного працівника.

Гонорея

Що таке гонорея?

Гонорея — це бактеріальна інфекція. Якщо її не лікувати, вона може призвести до безпліддя у жінок і людей, які можуть завагітніти.

Гонорея може вражати шийку матки, уретру (сечовипускний канал), пряму кишку (задній прохід), горло, а інколи очі.

Як передається гонорея?

Гонорея передається від однієї людини до іншої під час:

- > під час незахищеного сексу (орального, вагінального, анального)
- > анілінгусу (контакту язика з анусом)
- > під час використання немитих секс-іграшок
- > від матері дитині під час пологів

Гонорея не передається:

- > через обійми
- > через поцілунки
- > внаслідок відвідування басейну або сауни
- > через сидіння унітазу
- > внаслідок спільного користування столовими приладами або рушниками

Якими є симптоми цієї інфекції?

Багато людей із гонореєю не мають жодних симптомів.

Проте якщо симптоми виникають, вони проявляються у вигляді:

У чоловіків і людей із пенісом

- > виділень із кінчика пеніса
- > печучого болю під час сечовипускання
- > болю та набряку в одному або обох яєчках

У жінок і людей із вагіною

- > кровотечі після сексу
- > кровотечі між менструаціями
- > аномальних вагінальних виділень
- > болю під час сечовипускання;
- > болю в животі

У деяких людей можуть спостерігатися такі кишкові симптоми, як діарея, біль, виділення слизу або кровотеча із заднього проходу.

Як перевіритися на гонорею?

Гонорея діагностується за зразком сечі або вагінальним мазком. Інколи для цього беруть мазок із горла або прямої кишки.

Чи можна вилікувати гонорею?

Так. Гонорея лікується антибіотиками.

Коли можна відновлювати статеві контакти?

Не слід займатися сексом (навіть оральним чи з презервативом) до закінчення лікування.

Запропонуйте своєму партнеру(-ці) або партнерам пройти обстеження та, якщо потрібно, лікування. Якщо ваш(-а) партнер(-ка) також має гонорею і ви будете займатися сексом до того, як він/вона пройде лікування, ви можете заразитися знову.

Як попередити повторне зараження гонореєю?

Правильне використання презервативів під час кожного статевого акту знижує ризик зараження гонореєю. Якщо ви змінюєте партнера(-ку), вам обом бажано пройти тест на ІПСШ перед тим, як займатися незахищеним сексом.

Вірусний гепатит типу В

Що таке вірусний гепатит типу В?

Гепатит типу В є вірусною інфекцією, яка вражає печінку. Зазвичай захиститися від інфекції допомагає повний курс вакцинації.

Як передається вірусний гепатит типу В?

Вірусний гепатит типу В може передаватися:

- > під час незахищеного сексу (орального, вагінального, анального) й анілінгусу (контакту язика з анусом)
- > внаслідок спільного користування голками
- > від матері дитині під час вагітності або пологів
- > внаслідок спільного користування зубними щітками, лезами або рушниками, на які потрапила заражена кров

Вірусний гепатит типу В не передається:

- > через чхання та кашель
- > через поцілунки й обійми
- > внаслідок спільного користування посудом
- > з їжею та водою

Якими є симптоми цієї інфекції?

У багатьох людей немає жодних симптомів. У інших симптоми з'являються одразу після зараження. До симптомів, які можуть тривати кілька тижнів, належать грипоподібні симптоми, пожовтіння шкіри, нудота, блювання чи діарея.

Як виявляють вірусний гепатит типу В?

Вірусний гепатит типу В діагностується за допомогою аналізу крові.

Чи можна запобігти виникненню вірусного гепатиту типу В?

Існують вакцини, які захищають від вірусного гепатиту типу В. Вакцину проти вірусного гепатиту типу В дають немовлятам за програмою первинної імунізації дітей у вигляді 1 комплексної вакцини проти 6 вірусних інфекцій. Якщо ви не вакциновані та хочете більше дізнатися про вакцинацію проти вірусного гепатиту типу В, зверніться до свого медичного працівника. Вірусний гепатит типу В також можна попередити, якщо користуватися презервативами й уникати спільного користування голками.

Чи можна вилікувати вірусний гепатит типу В?

Так, вірусний гепатит типу В лікується. Якщо у вас діагностований вірусний гепатит типу В, зверніться до лікаря-інфекціоніста.

Вірусний гепатит типу В має кілька стадій розвитку. Деякі стадії потребують лікування, а деякі — ні, хоча вони вимагають регулярних перевірок (моніторингу).

Якщо ви хворієте на вірусний гепатит типу В, ваш медичний працівник розповість вам про стадії цієї інфекції, її лікування та моніторинг.

Коли можна відновлювати статеві контакти?

Це залежить від вашої стадії вірусного гепатиту типу В. Ваш медичний працівник надасть вам усю інформацію.

Люди, з якими ви займаєтеся сексом, а також з якими ви співмешкаєте, можуть заразитися від вас, тому їм потрібно пройти тестування та вакцинацію.

ВІЛ

Що таке ВІЛ?

Вірус імунодефіциту людини (ВІЛ) є вірусом, який уражає імунну систему людини, послаблюючи її здатність протидіяти інфекціям і хворобам.

Як передається ВІЛ?

ВІЛ може передаватися:

- > під час сексу (вагінального або анального) без презерватива або передекспозиційної профілактики ВІЛ (ПрЕП) з ВІЛ-позитивною людиною, яка не отримує ефективного лікування ВІЛ
- > внаслідок спільного користування голками або засобами (ін'єкційним обладнанням) із ВІЛ-позитивною людиною, яка не отримує ефективного лікування ВІЛ
- > від матері дитині під час вагітності, пологів або грудного вигодовування, якщо мати не отримує ефективного лікування ВІЛ
- > через заражені препарати крові (в Ірландії це вкрай малоймовірно, оскільки всі донори проходять перевірку)
- > дуже рідко під час орального сексу без презерватива

ВІЛ не передається:

- > через дотик, обійми та поцілунки
- > через кашель і чхання
- > внаслідок спільного користування склянкою, чашкою, столовим приладдям та іншим посудом
- > через слину, піт чи сечу
- > внаслідок користування громадським туалетом

Лікування як профілактика

Якщо людина, яка живе з ВІЛ, проходить лікування та рівень вірусу в її організмі (вірусне навантаження) є настільки низьким, що його неможливо виявити (не визначається), тоді ВІЛ не передається партнерам по сексу. Цей принцип також відомий як «не визначається = не передається» (U=U).

Якими є симптоми цієї інфекції?

У деяких людей одразу після інфікування ВІЛ виникають грипоподібні симптоми. Якщо після потенційного зараження ВІЛ у вас з'явилися ці симптоми, вам слід пройти тест на ВІЛ.

Деякі люди не підозрюють, що вони інфіковані, тому що можуть не відчувати нездужання відразу або протягом багатьох років після зараження ВІЛ.

Якщо ви могли заразитися ВІЛ, обов'язково пройдіть тестування.

Як перевіритися на ВІЛ?

Для визначення наявності ВІЛ в організмі проводиться аналіз крові. Безкоштовний тест на ВІЛ пропонує служба домашнього тестування на ІПСШ і всі венерологічні клініки. Тестування на ВІЛ виконують деякі сімейні лікарі, або вони можуть домовитися про його проведення. Докладніше про послуги тестування читайте в кінці цього довідника.

Як захиститися від ВІЛ?

Зменшити ризик зараження ВІЛ можна, якщо:

- > завжди користуватися презервативами під час вагінального чи анального сексу
- > не використовувати спільно голки й інше ін'єкційне обладнання й матеріали, зокрема, ложки, фільтри та воду
- > проводити постекспозиційну профілактику (ПЕП) в разі існування ймовірності зараження ВІЛ
- > проводити передекспозиційну профілактику (ПрЕП) в разі існування суттєвого ризику зараження

Що таке постекспозиційна профілактика (ПЕП)?

ПЕП — це курс лікарських препаратів, який потрібно розпочати якнайшвидше (протягом 72 годин, тобто 3 діб) після контакту з людиною, що має ВІЛ. ПЕП допомагає знизити ризик зараження ВІЛ.

Якщо ви вважаєте, що ви могли заразитися ВІЛ, вам слід якнайшвидше звернутися до найближчої венерологічної клініки (або протягом її неробочого часу — до відділення невідкладної допомоги лікарні) та дізнатися, чи потрібно вам проходити ПЕП.

Щоб дізнатися більше про ПЕП та про те, де її отримати, відвідайте вебсторінку <https://www.sexualwellbeing.ie/need-urgent-information-and-care-/post-exposure-prophylaxis/>.

Що таке передекспозиційна профілактика (ПрЕП)?

ПрЕП — це лікарський препарат, який застосовують ВІЛ-негативні люди перед сексом (до контакту) і після нього для запобігання зараженню ВІЛ (профілактика).

У численних дослідженнях було доведено, що за умови правильного застосування ПрЕП є безпечною та надзвичайно ефективною для профілактики зараження ВІЛ.

ПрЕП є найновішим засобом профілактики зараження ВІЛ, який рекомендується застосовувати в поєднанні з іншими профілактичними заходами.

ПрЕП надається безкоштовно Виконавчим органом із питань охорони здоров'я (Health Service Executive, HSE) тим, хто піддається значному ризику заразитися ВІЛ під час сексу.

Щоб дізнатися більше про ПрЕП та про те, де її отримати, відвідайте вебсторінку www.sexualwellbeing.ie/prep

Чи можна вилікувати ВІЛ?

ВІЛ можна ефективно контролювати за допомогою лікарських засобів. Вони зупиняють розмноження ВІЛ в організмі. За умови правильного лікування більшість людей із ВІЛ живуть довго і залишаються здоровими.

До того ж, таке лікування, якщо його приймають правильно, знижує ризик передачі ВІЛ іншим людям. Якщо людина, яка живе з ВІЛ, проходить лікування та рівень вірусу в її організмі (вірусне навантаження) є настільки низьким, що його неможливо виявити (не визначається), тоді ВІЛ не передається партнерам по сексу. Цей принцип також відомий як «не визначається = не передається» (U=U).

Чим раніше вам буде поставлено діагноз, і ви почнете лікування, тим краще. На сьогодні немає ліків від інфекції, яку викликає ВІЛ, що означає, що лікування повинно проводитися протягом усього життя.

Контагіозний МОЛЮСК (КМ)

Що таке КМ?

Контагіозний молюск є вірусною інфекцією шкіри.

Вона не вважається ІПСШ.

Як передається КМ?

КМ передається внаслідок тілесного контакту, зокрема контакту геніталій під час сексу.

Якими є симптоми цієї інфекції?

Якщо у вас КМ в області статевих органів, ви можете помітити невеликі шишки чи гулі на шкірі статевих органів, які можуть переходити на живіт і стегна. Зазвичай вони не болять і не сверблять.

Як перевіритися на КМ?

КМ зазвичай діагностується під час медичного огляду.

Як лікується КМ?

Більшість людей не потребують лікування, оскільки прищі зазвичай зникають самі. Інколи медичні працівники заморожують їх, змащують кремом або лосьйоном.

Як зменшити ризик передачі КМ партнеру(-ці)?

- > Не видавлюйте й не розчісуйте прищі, оскільки це збільшує імовірність їхнього поширення.
- > Уникайте спільного користування рушниками й одягом.
- > Не приймайте разом ванну.

Запальне захворювання органів малого таза (ЗЗОМТ)

Що таке ЗЗОМТ?

ЗЗОМТ — це інфекція матки, яєчників і маткових труб. Зазвичай її причиною є бактерії.

Близько в одному з чотирьох випадків ЗЗОМТ виникає через ІПСШ, як-от хламідіоз, гонорею або інфекцію, що викликається бактерією *Mycoplasma genitalium*.

Якщо ЗЗОМТ не лікувати, воно може призвести до безпліддя (нездатності мати дітей), позаматкової вагітності (коли дитина починає рости в матковій трубі, а не в матці) або хронічного (тривалого) тазового болю.

Як виникає ЗЗОМТ?

ЗЗОМТ може виникнути після:

- > нелікованої ІПСШ (хламідіозу, гонореї або інфекції, що викликається бактерією *Mycoplasma genitalium*)
- > інфекції черевної порожнини, яка може не передаватися статевим шляхом
- > хірургічної операції на матці (зокрема, переривання вагітності або іншої операції).

Якими є симптоми цієї інфекції?

- > біль під час сечовипускання
- > біль в області черевної порожнини (у животі)
- > біль під час або після сексу
- > підвищення температури тіла
- > нудота або блювання
- > кровотеча після сексу
- > кровотеча між менструаціями
- > зміна звичайних вагінальних виділень

Як діагностується ЗЗОМТ?

ЗЗОМТ неможливо діагностувати за допомогою жодного тесту. ЗЗОМТ діагностується за наявними симптомами та даними медичного огляду.

Для перевірки на ІПСШ у пацієнта беруть мазки. Результати цих тестів можуть бути негативними, що унеможливорює точне встановлення інфекції, яка спричинила ЗЗОМТ.

Як зменшити ризик передачі ЗЗОМТ?

ЗЗОМТ лікується антибіотиками. Вони можуть бути у формі таблеток, ін'єкцій або крапельниць у лікарні. Вибір антибіотиків залежить від тяжкості інфекції. Іноколи ЗЗОМТ доводиться лікувати хірургічно.

Чи потрібне лікування моєму(-ій) партнеру(-ці)?

Оскільки причиною ЗЗОМТ може бути ІПСШ, вашому(-ій) партнеру(-ці) або партнерам має бути запропоноване обстеження та, якщо потрібно, лікування антибіотиками.

Коли можна відновлювати статеві контакти?

Перш ніж відновлювати статеві контакти, слід закінчити курс лікування антибіотиками та пройти обстеження у медичного працівника.

Якщо у вас буде діагностовано ІПСШ, не займайтеся сексом, поки ваш(-а) партнер(-ка) не пройде обстеження та лікування, оскільки ви можете заразитися знову.

Лобкові воші (площиці)

Що таке лобкові воші?

Лобкові воші є дрібними комахами, які живуть у жорсткому волоссі на грудях, животі, під пахвами та на лобку. Лобкові воші не живуть у волоссі на голові.

Їхні яйця називаються «гнидами».

Як передаються лобкові воші?

Лобкові воші передаються між людьми під час:

- > тілесного контакту
- > статевого акту
- > спільного користування одягом, рушниками або постільною білизною

Якими є симптоми цієї інфекції?

Може виникнути один або декілька з наведених нижче симптомів:

- > свербіж
- > чорні плями на спідній білизні (від випорожнень вошей)
- > коричневі яйця вошей на лобковому волоссі
- > невеликі кров'яні плями на шкірі або спідній білизні

Як діагностується наявність лобкових вошей?

Лобкові воші виявляються шляхом ретельного клінічного огляду.

Як позбутися лобкових вошей?

Лобкових вошей можна позбутися за допомогою безрецептурного аптечного крему, шампуню або лосьйону. Обробку слід повторити через 3–7 днів.

Ваш партнер(-ка) або партнери по сексу також мають лікуватися, навіть якщо вони не мають жодних ознак і симптомів.

Голити волосся на тілі не потрібно. Гниди (яйця вошей) можна видалити спеціальним аптечним гребінцем.

Увесь одяг потрібно випрати в гарячій воді (температурою 50 або більше градусів), щоб знищити вошей і попередити повторне зараження.

Коли можна відновлювати статеві контакти?

Уникайте близьких тілесних контактів, доки ви та ваш(-а) партнер(-ка) або партнери не закінчите лікування.

Короста

Що таке короста?

Короста виникає через дрібних комах (кліщів), які потрапляють під шкіру та відкладають там яйця.

Як передається короста?

Короста зазвичай передається між людьми під час тілесного контакту, зокрема контакту шкіри геніталій.

Поза тілом коростяний кліщ живе до 72 годин (3 доби), тож він також може передаватися через одяг, постільну білизну та рушники.

Якими є симптоми цієї інфекції?

Симптоми можуть виникнути аж через 6 тижнів після зараження.

Короста викликає сильний свербіж, який зазвичай посилюється вночі або після теплої душі.

Може також виникати червоний, сверблячий висип або маленькі червоні прищі.

Як діагностується короста?

Короста діагностується під час ретельного огляду шкіри.

Як лікується короста?

Для лікування корости застосовується крем, лосьйон або шампунь, який наносять на шкіру та залишають на ніч.

Іноді для лікування коростяної інфекції потрібні таблетки.

Партнери по сексу та члени сім'ї, які співмешкають із пацієнтом, також повинні лікуватися, навіть якщо вони не мають симптомів.

Свербежу можна позбутися за допомогою антигістамінних таблеток або крему.

Весь одяг слід випрати у воді температурою 50 градусів. Усі речі, які не можна прати (як-от пухові ковдри, шкіряні куртки тощо), потрібно скласти до чорних поліетиленових пакетів, зав'язати їх і залишити на 3 доби, поки кліщі не загинуть.

Сифіліс

Що таке сифіліс?

Сифіліс є захворюванням, яке викликає бактерія *Treponema pallidum*.

Як передається сифіліс?

Сифіліс передається:

- > під час тілесного контакту або прямого контакту із сифілітичною виразкою
- > під час незахищеного сексу (орального, вагінального, анального)
- > від матері дитині під час вагітності (вроджений сифіліс)

Чи можна заразитися сифілісом, займаючись оральним сексом?

Так.

Як діагностується сифіліс?

Інфекція має кілька стадій. Вона може протікати безсимптомно. Тому вкрай важливо пройти обстеження, особливо якщо людина належить до групи ризику (зокрема, якщо ви гей або бісексуальний чоловік, який практикує секс із іншими чоловіками). Симптоми можуть бути різними, від безболісної рани (виразки) до висипу по всьому тілу. Зазвичай симптоми залежать від тривалості захворювання на сифіліс.

Якщо його не лікувати, він може призвести до порушення роботи серця, головного мозку, зору та нервової системи.

Як перевіритися на сифіліс?

Сифіліс зазвичай діагностується за допомогою аналізу крові. Іноді для аналізу використовується мазок із рани (виразки).

Як лікується сифіліс?

Сифіліс лікується антибіотиками. Лікування залежить від симптомів і тривалості інфекції. Після курсу лікування здійснюється моніторинг стану пацієнта для того, щоб впевнитися, що інфекція зникла.

Коли можна відновлювати статеві контакти?

Медичний працівник розповість, коли можна знову займатися сексом після завершення лікування.

Запропонуйте своєму партнеру(-ці) або партнерам пройти обстеження та, якщо потрібно, лікування.

Якщо ваш(-а) партнер(-ка) також має сифіліс і до його/її лікування ви займалися сексом (навіть оральним чи з презервативом), ви можете заразитися знову.

Як попередити повторне зараження сифілісом?

Перехворівши на сифіліс, можна заразитися ним знову.

Завжди користуйтеся презервативом під час статевого акту.

Якщо ви змінюєте партнера(-ку), вам обом бажано пройти тест на ІПСШ перед тим, як займатися незахищеним сексом.

Молочниця

Що таке молочниця?

Молочниця є дуже поширеною причиною свербіння і дискомфорту в області статевих органів. Вона виникає через надмірне розмноження дріжджоподібних грибів (сімейства Candida). Вона не є ІПСШ.

Наскільки поширеною є молочниця?

Молочниця є дуже поширеним захворюванням, яке може виникнути в будь-якої людини. Частіше вона спостерігається в жінок і людей із вагіною, а також під час вагітності та у людей із цукровим діабетом або ВІЛ.

Якими є симптоми молочниці?

У чоловіків і людей із пенісом

- > подразнення під крайньою плоттю або на кінчику пеніса (баланіт)
- > червоний висип на кінчику пеніса
- > білі виділення під крайньою плоттю

У жінок і людей із вагіною

- > свербіж, біль або почервоніння в області вульви/вагіни
- > вагінальні виділення, зазвичай білі та густі;
- > дискомфорт під час сексу або сечовипускання

Як діагностується молочниця?

Діагноз зазвичай встановлюється за описом симптомів. Молочниця також може бути діагностована медичним працівником під час обстеження.

Як лікується молочниця?

Для лікування молочниці застосовуються креми, вагінальні таблетки (песарії) або звичайні таблетки.

Деякі засоби продаються в аптеці без рецепта. Якщо симптоми не зменшуються, слід звернутися до медичного працівника.

Як не захворіти на молочницю знову?

- > користуйтеся бавовняною білизною
- > не носіть тісний одяг
- > уникайте надмірного миття статевих органів
- > уникайте використання піни для ванн, ароматизованого мила, антисептиків (зокрема деттолу), олії чайного дерева, дитячих серветок і засобів для інтимної гігієни

Трихомоноз

Що таке трихомоноз?

Трихомоноз є інфекцією, яка передається статевим шляхом і викликається одноклітинним організмом (протозоа).

Трихомоноз може вражати вагіну в жінок і людей з вагіною. У чоловіків і людей із пенісом трихомоноз може вражати уретру (сечовивідний канал) і ділянку шкіри під крайньою плоттю.

Як передається трихомоноз?

Трихомоноз передається від однієї людини до іншої трьома способами:

- > під час незахищеного сексу (орального, вагінального, анального)
- > під час використання немитих секс-іграшок
- > від матері дитині під час пологів

Трихомоноз не передається:

- > через обійми
- > через поцілунки
- > під час плавання
- > через сидіння унітазу
- > внаслідок спільного користування столовими приладами або рушниками

Якими є симптоми цієї інфекції?

У багатьох людей із трихомонозом немає жодних симптомів, але захворювання все одно може передаватися їхнім партнерам по сексу. Проте якщо симптоми виникають, вони проявляються у вигляді:

У чоловіків і людей із пенісом

- > виділень із пеніса
- > болю під час сечовипускання
- > больових відчуттів біля крайньої плоті
- > частого сечовипускання

У жінок і людей із вагіною

- > вагінальних виділень
- > вагінальних виділень з неприємним запахом
- > свербіжу або болю в області вульви/вагіни
- > болю під час або після сексу

Як перевіритися на трихомоноз?

Для діагностики використовується аналіз мазка.

Як лікується трихомоноз?

Трихомоноз лікується антибіотиками.

Коли можна відновлювати статеві контакти?

Не займайтеся сексом (навіть оральним чи з презервативом) упродовж 1 тижня після закінчення лікування вашого(-ої) партнера(-ки) або партнерів.

Як не захворіти на трихомоноз знову?

Правильне використання презервативів під час кожного статевого акту знижує ризик виникнення трихомонозу й інших ІПСШ.

Послуги та підтримка

Домашні системи тестування на ІПСШ надаються безкоштовно Виконавчим органом із питань охорони здоров'я (Health Service Executive, HSE).

Щоб отримати додаткову інформацію та замовити тест, відвідайте вебсайт

www.sexualwellbeing.ie

Тестування та лікування ІПСШ проводиться безкоштовно в державних венерологічних чи урологічних клініках. Їхній перелік представлений на вебсторінці

<https://www.sexualwellbeing.ie/sexual-health/hse-sti-services-in-ireland.html>

Тестування на ІПСШ також проводиться багатьма сімейними лікарями та приватними клініками за окрему плату. Деякі неурядові організації та студентські медичні служби проводять тестування на ІПСШ безкоштовно або за пільговими тарифами.

Пошук безкоштовних центрів діагностування ІПСШ:

<https://www.hivireland.ie/hiv/testing/testingcentres/>

На вебсайті **sexualwellbeing.ie** представлено більше інформації про сексуальне здоров'я, зокрема докладні відомості про ІПСШ і захворювання статевих органів.

На вебсайті **Man2Man.ie** розміщено інформацію про ВІЛ та сексуальне здоров'я для геїв, бісексуалів і чоловіків, які практикують секс із чоловіками, в Ірландії.

На вебсайті **healthpromotion.ie** опубліковано брошури з інформацією про сексуальне здоров'я, які можна завантажити або замовити безкоштовно.

Телефон довіри з питань, пов'язаних із ВІЛ і сексуальним здоров'ям

1800 459 459

helpline@hse.ie

**Про програму HSE щодо сексуального здоров'я та
небажаної вагітності**

Програма щодо сексуального здоров'я та небажаної вагітності (Sexual Health and Crisis Pregnancy Programme) відповідає за впровадження Національної стратегії сексуального здоров'я.

Обмеження відповідальності

У цій брошурі наведено основну інформацію про ІПСШ. Вона не замінює консультацію з медичним працівником. Якщо ви маєте запитання або проблеми, пов'язані з ІПСШ, або якщо вам потрібна додаткова інформація, зверніться до свого сімейного лікаря, фармацевта або венерологічної клініки за професійною консультацією.

Додаткові примірники
цієї брошури можна замовити
безкоштовно на вебсайті
www.healthpromotion.ie